

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztálvozás

81

Szerző:

Cím: *Miért nem irnak a magyar írók?*

Hely

Idő

"1920"

Forrás: *Szózat*

Személy

Helyszám

Bys.
(Hely)1920 IX 24
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

— **Miért nem irnak a magyar írók?** Ily című tegnapi cikkünkre egy kiváló írónktól a következő megjegyzéseket kaptuk: Az iskolában hallottam a logika-órán egy mesét. Egyszer egy uralkodó összehívatta tudósait, az egész akadémiát és feleletet kért tőlük arra a kérdésre: vajjon a döglött hal elmerül-e a vízben vagy fönnmarad a felszínen. A tudósok kutattak, tanulmányoztak, tanácskoztak, disputáltak és nem tudták eldönteni a kérdést. Ekkor előállott az udvari bolond, fogott egy döglött halat, beledobta a vízbe — és most már mindenki tudta, elmerül-e a döglött hal a vízben. Ez a mese jutott eszembe, mikor elolvastam azt a választ, amelyet Császár Elemér tanár ur adott arra a kérdésre, hogy *miért nem irnak a magyar írók?* A tanár ur persze maga nem író, nem él benne az irodalomban, tehát úgy fogott bele a dolgba, mint a mesében király tudósai: szép és logikusan kieszelt elméleteket állít föl, amelyeknek csak az a bajuk, hogy a tények ellentmondanak nekik. A föltett kérdésre zsidómódra, másik kérdéssel kellett volna felelni: *Hát nem irnak a magyar írók?* Én tudniillik mindenfelé azt látom, hogy *igenis irnak*. Nem tudok róla, hogy a Kisfaludy- vagy a Petőfi-Társaság valamelyik ülését ne tudta volna megtartani, mert nem akadt, aki fölolvassa valamely új művét. Legjobb íróink pedig, az öregebbek épp úgy, mint a fiatalok, csak úgy irnak, mint azelőtt. Rákosi Jenő csak oly fiatalos termékenységgel ír vezércik-

ket, tárcát, kritikát, mint azelőtt. *Vargha* Gyulától háziyomdája 1919. nem egy lapban szép verset olvastam az utóbbi időkben. *Herczeg* Ferenc azért mondott le a Petőfi-Társaság elnökségéről, mert mint író akar dolgozni és úgy tudom, dolgozik is. *Gárdonyi* Gézának nemrég olvashattuk egy pompás kis regényét egy napilapban. *Móricz* Zsigmondnak is most folyik egy új regénye, legszebb munkáinak egyike, *Babits* Mihály pár hónap előtt ajándékozott meg minket nagy műve, Dante-fordítás második részével. *Szabó* Dezső, mindenki örömeire visszavonult a politikai szerepléstől és nagy regényen dolgozik. Tudnók még többet is felsorolni, majd minden író dolgozik valamin és majd mind-egyiknek van félig-meddig vagy egészen kész munkája, amely még nem került a közönség elé. Hogy kevesebb könyv jelenik meg, mint azelőtt, annak nem az az oka, hogy az írók nem irnak, hanem az, hogy a kiadók nem adnak ki könyveket. A politikus urakon mulik itt is minden: csináljanak olyan politikát, amelytől megjavul a valuta, hogy a papír és ennek a révén a könyv ne legyen olyan drága s a közönségnek legyen pénze könyvekre, akkor ki fog derülni, hogy az írók igenis irnak. Ők talán az egyedüliek, akik ebben a furcsa világban a mesterségüket folytatják, ma, amikor a munkás lánckereskedik, a bankhivatalnok valutával spekulál, a politikus üzleteket köt, stb. stb. Az írók irnak, mert a megszólalás belső kényszere hajtja őket s nincs az a kedvezőtlen helyzete a világnak, amelyben az igazi író letegye a tollat.